

Národ (zvl. český)

Národy jsou umělé výtvoř, vlastně výmysly. Ale protože se podařilo tyto výmysly uskutečnit, jsou proto skutečností. To znamená, že to nejsou pouhé chiméry, nějaké ideologické falešné představy; znamená to tedy jen to, že nejsou „přirozené“, tj. „od přírody“ (FYSEI, jak říkali Řekové), nýbrž že to jsou skutečnosti „kulturní“, tedy uměle vypěstované. Ta chyba, že „národy“ byly a často dosud jsou považovány za cosi přirozeného, je velmi starého data (i když ovšem postupem času došlo k významným významovým posunům). Byl to asi první Aristotelés, který byl přesvědčen, že obec (POLIS) je „od přírody“, tedy FYSEI, a že člověk je „od přírody“ určen být občanem, tj. členem takového společenství, které dosáhlo jisté (relativní) dokonalosti právě v řecké POLIS. Tázání po národním charakteru je tedy zatíženo nejenom jakýmsi „traumatem“ (jak říká Patočka), nýbrž také touto závažnou chybou, že onu nejvlastnější povahu národa hledá v něčem „přirozeném“. Rádl právem poukázal např. na to, jak chybný je argument Boleslava Jablonského, že se napřed narodil a teprve potom byl pokřtěn, takže je nejprve Čechem a teprve pak křesťanem.

(Písek, 051216-1.)